EVALUAREA NAŢIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul şcolar 2014-2015

Probă scrisă
Limba şi literatura maghiară maternă

Varianta 4

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.**

SUBIECTUL I **45 de puncte**

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

Áldalak búval, vigalommal,
féltelek szeretnivalómmal,
őrizlek kérő tenyerekkel:
búzaföldekkel, fellegekkel.

Topogásod muzsikás romlás,
falam ellened örök omlás,
düledék-árnyán ringatózom,
leheletedbe burkolózom.

Mindegy, szeretsz-e, nem szeretsz-e,
szívemhez szívvel keveredsz-e,
látlak, hallak és énekellek,
Istennek tégedet felellek.

Hajnalban nyújtózik az erdő,
ezer ölelő karja megnő,
az égről a fényt leszakítja,
szerelmes szívére borítja.

(József Attila: *Áldalak búval, vigalommal*)

1. Fogalmazd meg egy mondatban, hogy mi a vers témája! **3 pont**
2. Állapítsdmeg a fenti szöveg műnemét! Válaszodat indokold két sajátosság megnevezésével**!** **4 pont**
3. Magyarázd 2-3 mondatban a **„*Falam ellened örök omlás*”** sort! **4 pont**
4. Értelmezd az utolsó versszakot a szövegösszefüggésalapján! **5 pont**
5. Nevezd meg az első szakasz rímfajtáját! Jelöld a rímképletét is! **3 pont**
6. Keresd ki a versből a ***búval*** ellentétét! **2 pont**
7. Bontsd szóelemekre a ***szívemhez***és a ***topogásod*** szavakat! **6 pont**
8. Írj ki a versből három szót, amelyekben írásban jelölt teljes hasonulás történt! **3 pont**
9. Elemezd ***Az égről a fényt leszakítja*** mondatot, készíts ágrajzot is! **6 pont**
10. Nevezd meg az ***égről, fényt, leszakítja, ezer*** szavak szófaját! **4 pont**

Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont**

SUBIECTUL al II-lea **45 de puncte**

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

Váradon már 1565-ben is működött nyomda, igazán fontossá azonban csak 1646-tól vált. Ekkor bízta meg Bethlen István Szenczi Kertész Ábrahám nyomdászt, hogy nyomtassa ki az első magyar biblia új kiadását. Bethlen 500 aranyat is adományozott erre a nemes célra. Rákóczi György fejedelem pedig a lüneburgi hercegségből hozatott új nyomdagépet és csinos, tojásdad metszésű betűket. A Biblia szövegét Köleséri Sámuel, a református kollégium tanítója látta el széljegyzetekkel, a nyomtatás 1660-ban kezdődött el. Szenczi Kertész Ábrahám szándékosan nagy betűket használt, hogy az idősebb lelkészek, gyengén látó tanítók is haszonnal forgathassák majd a könyvet. Rövidesen azonban félbemaradt a munka, mert a nyomdát és a kinyomtatott lapokat a török ostrom miatt a várba kellett menekíteni.

A vár feladásakor fennállt a veszély, hogy a sokéves munka kárba vész, a félig kinyomtatott biblia a törökök martalékává válik. A vár védőinek azonban sikerült kialkudniuk, hogy a pasa írásban engedélyezze a nyomda és a Biblia szabad elszállítását. Szenczi Kertész Ábrahám pedig egy évvel később Kolozsváron fejezte be az ezerötszáz példány nyomtatását.

(Zágoni Bálint: *A Váradi Biblia.* Részlet a *Nagyvárad* című könyvből)

1. Miért volt nevezetes az 1646-os év a váradi nyomda történetében? **4 pont**
2. Mivel segítette Rákóczi György fejedelem a biblia nyomtatását? **4 pont**
3. Hány példányban nyomtatták ki a szöveg szerint a Váradi Bibliát? **3 pont**
4. Döntsd el a szöveg alapján, hogy az alábbi kijelentések igazak vagy hamisak! **6 pont**
   a. Bethlen István támogatta a Biblia nyomtatását.
   b. A Biblia nem tartalmazott széljegyzeteket.
   c. A megbízott nyomdász Kolozsváron fejezte be a Biblia nyomtatását.
5. Miért maradt félbe egy időre a Biblia nyomtatása? Írd ki a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét! **3pont**
   a. A félig kinyomtatott biblia a törökök martalékává vált.
   b. Elfogyott a nyomtatásra szánt adomány.
   c. A török ostrom miatt a várba kellett menekíteni a nyomdát és a kinyomtatott lapokat.
   d. Szenczi Kertész Ábrahám nyomdász nem vállalta a munka folytatását.
6. Miről írt engedélyt a várvédők kérésére a török pasa? **3pont**
7. Írj ki a szövegből egy **számnevet,** egy **főnévi igenevet** és egy **névelőt**! **3 pont**
8. Hogyan mondanád másképp? **4 pont**
   a. *Haszonnal forgathassák*.
   b. (*Valaminek) a martalékává válik.*

9. Képzeld el, hogy kezedben tartod a szövegbeli könyv egyik példányát! Fogalmazz 5-6 mondatos monológot a könyvvel kapcsolatban! **10pont**

Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont**